

Badanie LTGA spotkanie podsumowujące

Agata Michalska, Marek Wielgosz
Departament Inspekcji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych

Małgorzata Katarzyna Chrzanowska
Departament Monitorowania Ryzyk

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

14 października 2013 r.

1

Plan prezentacji

- Tematem niniejszej prezentacji jest podsumowanie badania LTGA poprzez omówienie:
 - celów i przebiegu badania LTGA,
 - trudności występujących w badaniu,
 - wyników dla rynku polskiego oraz Unii Europejskiej,
 - wniosków z badania LTGA,
 - stanu negocjacji w Unii Europejskiej w zakresie dot. pakietu LTG.

2

Rynkowa wycena aktywów i zobowiązań

- Głównym powodem przeprowadzenia badania LTGA w UE było przekonanie, iż system Wypłacalność II, który co do zasady wprowadza rynkową wycenę aktywów i zobowiązań, powinien jednocześnie zawierać rozwiązania regulacyjne niwelujące jej negatywne efekty dla stabilności bilansów zakładów ubezpieczeń.
- Rynkowa wycena aktywów i zobowiązań, **może powodować efekty „sztucznej zmienności” pozycji bilansowych**, tzn. w odróżnieniu od zmian długookresowej oceny sytuacji finansowej lub ekspozycji na ryzyko zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji, bieżące kwotowania cen rynkowych instrumentów finansowych mogą wywoływać zmienność w czasie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, aktywów finansowych, wymogów kapitałowych lub środków własnych.

3

Cele badania:

- ocena wpływu testowanych rozwiązań na poziom ochrony ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia,
- ocena wpływu testowanych rozwiązań na efektywność prowadzenia nadzoru
- ocena kosztów wdrożenia testowanych rozwiązań przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji oraz organy nadzoru,
- ocena, czy testowane rozwiązania przyczyniają się do właściwego zarządzania ryzykiem przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji, do lepszej dywersyfikacji ryzyka oraz adekwatnego odzwierciedlenia profilu ryzyka zakładu ubezpieczeń/reasekuracji,
- ocena wpływu testowanych rozwiązań na wypłacalność zakładów ubezpieczeń/reasekuracji, a także na funkcjonowanie i stabilność finansową wspólnego rynku w UE i rynków poszczególnych państw członkowskich (m.in. działalność transgraniczną i warunki konkurencyjności),
- ocena wpływu testowanych rozwiązań na preferencje zakładów ubezpieczeń w zakresie inwestycji w aktywa o charakterze długoterminowym.

4

Przebieg badania

- **28.01.2013r.** – uruchomienie badania LTGA przez EIOPA
- **04.02.2013r.** – spotkanie informacyjne UKNF z krajowymi zakładami ubezpieczeń i reasekuracji
- **do 02.04.2013r.** – przekazanie części ilościowej i odpowiedzi na kwestionariusze jakościowe do UKNF przez krajowe zakłady
- **do 26.04.2013r.** – walidacja arkuszy jakościowych i ilościowych przez UKNF
- **02–03.05.2013r.** – uczestnictwo pracowników UKNF w centralnej walidacji w siedzibie EIOPA we Frankfurcie
- **13–17.05.2013r.** – uczestnictwo pracownika UKNF w dyskusjach i analizach na potrzeby tworzenia raportu końcowego EIOPA
- **11.06.2013r.** – przekazanie przez UKNF raportu krajowego z wynikami badania do EIOPA (http://www.knf.gov.pl/Images/LTGA_PL_national_report_20130611_tcm75-34810.pdf)
- **14.06.2013r.** – przekazanie trilogowi oraz upublicznienie przez EIOPA raportu z wynikami badania LTGA
- **19.08.2013r.** – upublicznienie opracowania UKNF pt. „Wyniki badania LTGA w Polsce” (http://www.knf.gov.pl/Images/Wyniki_LTGA_w_Polsce_opracowanie_UKNF_tcm75-35376.pdf)

5

Trudności występujące w badaniu LTGA:

- złożona metodyka oraz napięty harmonogram badania,
- liczba arkuszy raportowych,
- porównywalność wyników dla poszczególnych scenariuszy,
- brak wykluczenia stosowania CCP do zobowiązań z tytułu produktów typu UFK,
- separacja efektów,
- agregator przygotowany przez EIOPA,
- jakość i kompletność danych.

6

Trudności występujące w badaniu LTGA – PL:

- o niekompletność danych dot. CQS, przepływów pieniężnych z aktywów i zobowiązań,
- o przepływy pieniężne nominalne a zdyskontowane,
- o brakujące dane (np. *duration*, *sensitivities*, *technical rates*),
- o niespójności w rozbiściu rezerw na mechanizmy pakietu LTG,
- o arkusze dot. bilansu wg sytuacji rynkowej na koniec lat 2011, 2009, 2004,
- o problem z MA – raportowanie wszystkich przepływów pieniężnych,
- o braki w danych dot. modułu ryzyka CCP w SCR.

7

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (1/6)

II - Bond portfolio structure										
Amounts at market value	Country of issue	Currency of the country		Sovereign		Corporate bonds				
		denomination		Central banks and governments	Others exposures	Financials	Industrials	Utilities	Others	
						Secured	Unsecured			
EEA countries (bonds denominated in the currency of the country of issue)	Country 1	XXX	XXX	-	-	-	-	-	-	365,40
	Country 2	YYY	YYY	1 000,00	-	-	-	-	-	-
TOTAL				1 000,00	0	0	0	0	0	365,40

III - Credit quality									
Scope: Whole portfolio, excluding assets owned for unit-linked/index linked	TOTAL	Credit quality step						Unrated/not relevant	Avg. duration (in years)
		0 (AAA)	1 (AA)	2 (A)	3 (BBB)	4 (BB)	5 or 6 (<BB)		
Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0

III - Cash flows of assets							
Nominal cash flows (not de-risked) of all assets (except index linked and cash)	Total	Sovereign	Corporate bonds				Others assets
			Financial	Industrials	Utilities	Others	
Value at end 2011:	1 000,00	1 000,00	0	0	0	0	-
Year							
1	202,80	202,80	0	0	0	0	-
2	211,48	211,48	0	0	0	0	-
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	-

8

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (2/6)

II - Bond portfolio structure										
Amounts at market value	Country of issue	Currency of the country		Sovereign		Corporate bonds				
		the country	denomination	Central banks and governments	Others exposures	Financials		Industrials	Utilities	Others
						Secured	Unsecured			
EEA countries (bonds denominated in the currency of the country of issue)	Poland	PLN	PLN	1000,00	-	-	4,31	-	-	-
TOTAL				1 000,00	0	0	4,31	0	0	0

III - Credit quality										
Scope: Whole portfolio, excluding assets owned for unit-linked/index linked	TOTAL	Credit quality step							Avg. duration (in years)	
		0 (AAA)	1 (AA)	2 (A)	3 (BBB)	4 (BB)	5 or 6 (< BB)	Unrated/not relevant		
Sovereigns: EEA, in own currency	1 004,31	1 000,00	0	0	0	0	0	0	4,31	5
Sovereigns: Other exposures	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Corporate bonds, financials, secured	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Corporate bonds, financials, unsecured	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Corporate bonds, non-financials	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Structured products (ABS, CDO...)	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	1 004,31	1 000,00	0	0	0	0	0	0	4,31	

9

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (3/6)

1. Balance sheet information under Solvency II valuation principle			
Assets	2011	2009	2004
Intangible assets	0,7	5,2	23,7
Deferred tax assets			
Pension benefit surplus	0	0	0
Property, plant & equipment held for own use	7,0	11,0	13,9
Investments (neither unit-linked nor index-linked)	1 000,0	1 000,0	1 009,1
Property (other than for own use)	0	0	9,1
Participations	0	0	0
Equities	75,1	75,1	75,1
Equities - Type 1 - Listed	0	0	0
Equities - Type 2 - Unlisted	75,1	75,1	75,1
Bonds	617,7	617,7	617,7
Government Bonds	345,5	345,5	345,5
Corporate Bonds	272,2	272,2	272,2
Structured notes	0	0	0
Collateralised securities	0	0	0
Investment funds	199,1	199,1	199,1
Derivatives	0	0	0
Deposits other than cash equivalents	108,1	108,1	108,1
Other investments	0	0	0

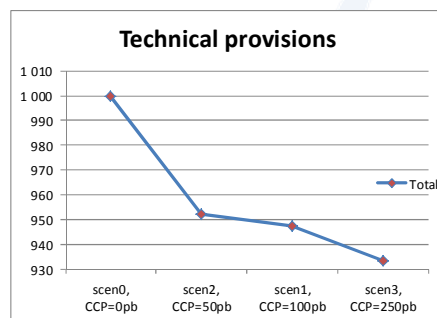
10

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (4/6)

Scenario balance sheet liabilities	scen0, CCP=0pb	scen1, CCP=100pb	scen2, CCP=50pb	scen3, CCP=250pb
	RM	RM	RM	RM
Technical provisions	1 000	1 619	1 451	2 657
Non-life	0	0	0	0
Health (non-life)	0	0	0	0
Health (similar to life)	15	0	0	0
Life with profit sharing	0	1 293	911	1 930
Life w/out profit sharing	208	326	117	113
Index/Unit-linked	776	0	422	614

11

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (5/6)

	Scenario balance sheet liabilities		
	Technical provisions		
	Total	RM	BE
scen0, CCP=0pb	1 000	62	938
scen2, CCP=50pb	952	59	893
scen1, CCP=100pb	947	59	889
scen3, CCP=250pb	934	58	876

12

Trudności występujące w badaniu LTGA – przykłady z PL (6/6)

ZU 1				ZU 2			
scen0, bez pakietu LTG		scen1, CCP=100pb		scen0, bez pakietu LTG		scen1, CCP=100pb	
Breakdown of TP (without risk margin) by LTG applied		Breakdown of TP (without risk margin) by LTG applied		Breakdown of TP (without risk margin) by LTG applied		Breakdown of TP (without risk margin) by LTG applied	
1 000,00	Total	1 004,07	Total		Total	1 047,23	Total
-	MA: Classic	-	MA: Classic		MA: Classic	-	MA: Classic
-	MA: Extended	-	MA: Extended		MA: Extended	-	MA: Extended
-	Transitional	-	Transitional		Transitional	-	Transitional
-	CCP	-	CCP	1 074,68	CCP	-	CCP
1 000,00	None	1 004,07	None		None	1 047,23	None

13

Wyniki badania LTGA – PL Dane zagregowane

- Liczba krajowych ZU uwzględnionych w badaniu:

	Liczba ZU
Dział I	17
Dział II	18
Razem	35

- Pokrycie rynku (wg stanu na koniec 2011r.):

- w dziale I mierzonego rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi na ryzyku zakładu,
- w dziale II mierzonego składką przypisaną brutto.

	Pokrycie rynku
Dział I (RTU)	77,6%
Dział I z wył. UFK	75,1%
Dział II (SPB)	71,9%

14

Wyniki badania LTGA – PL Wypłacalność I

- Dane uczestników badania LTGA dotyczące obecnego systemu Wypłacalność I (w mld PLN, wg stanu na koniec 2011r.):

w mld PLN	Margines Wypłacalności	Środki własne na pokrycie Marginesu Wypłacalności	Wskaźnik pokrycia wymogów kapitałowych
Dział I	3,08	9,42	306,0%
Dział II	2,68	12,26	456,6%
Razem	5,76	21,67	376,2%

15

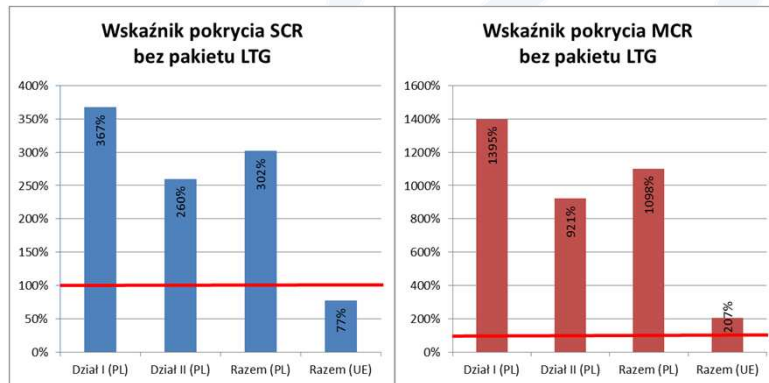
Scenariusze

	0	Scenarios at the reference date YE11								Scenarios at historic reference dates			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I Adapted relevant risk-free interest rate term structure (CCP)													
A : No CCP	x											x	x
B : CCP of 100bps		x			x	x	x	x	x	x	x		
C : CCP of 50bps			x										
D : CCP of 250 bps				x									
II Extrapolation													
A : LLP 30yrs for EUR, 40 yr convergence	x												
B : LLP 20yrs for EUR, 40 yr convergence						x							
C : LLP 20yrs for EUR, 10 yr convergence		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
III Classical Matching adjustment													
A : No Matching Adjustment	x												
B : Classic Standard version		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
C : Classic Alternative version					x								
IV Extended Matching adjustment													
A : No Matching Adjustment	x												
B : "Extended" Standard I version		x	x	x	x	x							
C : "Extended" Standard II version													
D : "Extended" Alternative version							x	x					
V Transitional Measures													
A : No transitional measure	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x
B : Transitional measure applied to all existing business									x			x	
C : Transitional measure applied to paid in premiums only										x			
VI Reference date													
A : 31 December 2011 (YE11)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
B : 31 December 2009 (YE09)											x		
C : 31 December 2004 (YE04)												x	x

16

Wyniki badania LTGA Bez pakietu LTG (1/2)

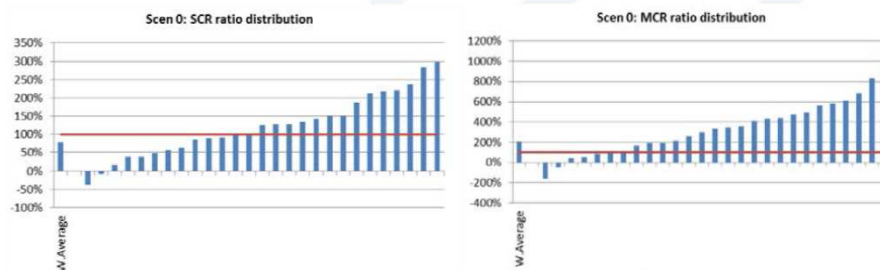
- Wskaźnik pokrycia SCR/MCR – scenariusz braku testowanych mechanizmów (tzw. „scenariusz zerowy”):

17

Wyniki badania LTGA Bez pakietu LTG (2/2)

- Wskaźnik pokrycia SCR/MCR w podziale na kraje (zanonimizowane) – scenariusz zerowy:

- Krajowe ZU osiągnęły **najlepszy wynik w UE** pod względem pokrycia SCR i MCR w scenariuszu niezawierającym żadnego z testowanych mechanizmów pakietu LTG.

18

Wyniki badania LTGA

Premia antycykliczna (CCP) (1/7)

Polska

- Różne warianty premii CCP (50, 100, 250 pb) mają ograniczony wpływ na stopień pokrycia wymogu kapitałowego.
- Wg kalibracji EIOPA, CCP dla złotego na koniec 2011 roku wynosiło 17 pb.
- Dużo większy wpływ na stopień pokrycia wymogu kapitałowego ma zmienność na rynkach finansowych czego potwierdzeniem są dane zawarte na wykresach znajdujących się na kolejnych slajdach.
- **Wnioski (w opinii UKNF):**
 - CCP jest instrumentem stwarzającym istotne wyzwania dla organu nadzoru:
 - narzędzie mające być wprowadzane natychmiastowo w sposób skokowy i nieprzewidywalny,
 - będzie oddziaływać na wszystkie zakłady ubezpieczeń, bez względu na ich bieżącą kondycję finansową,
 - kalibracja w oparciu o dane dla całego rynku,
 - wpływ na rezerwy dla produktów typu UFK.

19

Wyniki badania LTGA

Premia antycykliczna (CCP) (2/7)

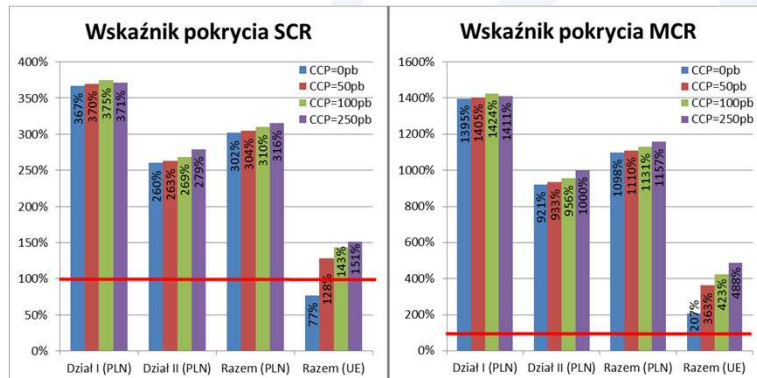
Unia Europejska

- Dla wielu państw biorących udział w badaniu stosowanie CCP powoduje znaczny wzrost wskaźnika pokrycia SCR.
- Jednak dla niektórych państw wyższe wartości CCP powodują spadek wskaźnika pokrycia SCR – powód: mniejszy BE, ale znacznie większy SCR (z powodu modułu SCR dot. ryzyka CCP).
- **Wnioski (w opinii EIOPA):**
 - CCP nie jest adekwatnym mechanizmem mogącym redukować krótkookresową zmienność bilansu,
 - główne wady CCP polegają na pomniejszaniu wpływu CCP na skutek zwiększenia SCR (za sprawą modułu ryzyka CCP) oraz wprowadzeniu dodatkowej zmienności bilansów towarzyszącej uruchamianiu oraz wycofywaniu CCP.

20

Wyniki badania LTGA Premia antycykliczna (CCP) (3/7)

- Wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego dla testowanych wartości CCP wg danych na koniec 2011r. dla Polski i dla Unii Europejskiej:

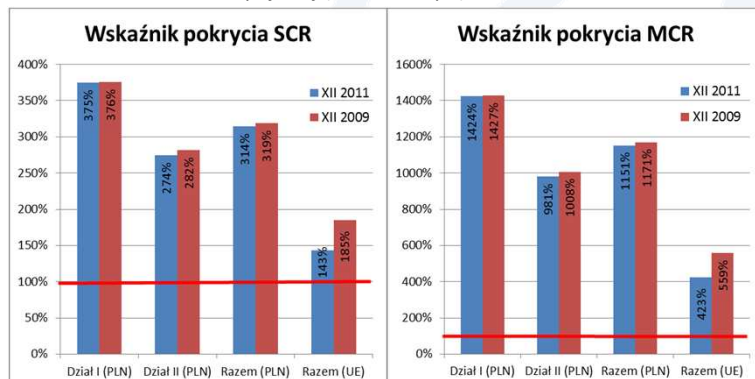

- Średnia dla UE policzona dla nieporównywalnej próby (źródło: raport EIOPA z badania LTGA pt. „Technical Findings on the Long-Term Guarantees Assessment”).

21

Wyniki badania LTGA Premia antycykliczna (CCP) (4/7)

- Wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego wg danych na koniec 2011r. i 2009r. dla Polski i dla Unii Europejskiej (CCP = 100 pb):

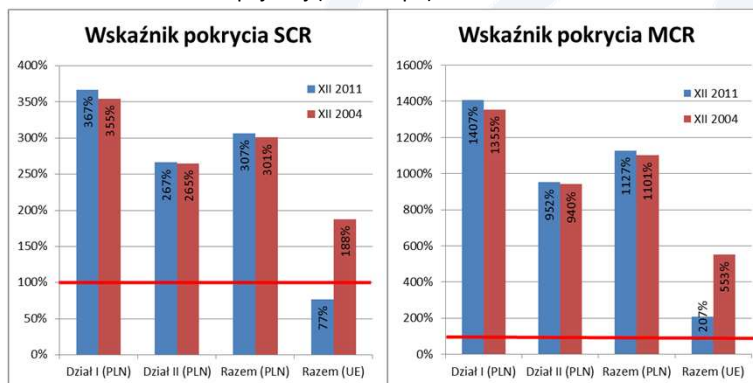

- Średnia dla UE policzona dla nieporównywalnej próby (źródło: raport EIOPA z badania LTGA pt. „Technical Findings on the Long-Term Guarantees Assessment”).

22

Wyniki badania LTGA Premia antycykliczna (CCP) (5/7)

- Wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego wg danych na koniec 2011r. i 2004r. dla Polski i dla Unii Europejskiej (CCP = 0 pb):

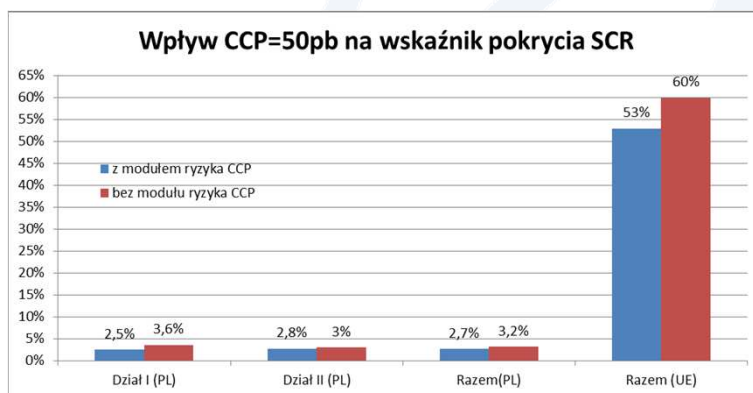

- Średnia z badania LTGA policzona dla nieporównywalnej próby (źródło: raport EIOPA z badania LTGA pt. „Technical Findings on the Long-Term Guarantees Assessment”).

23

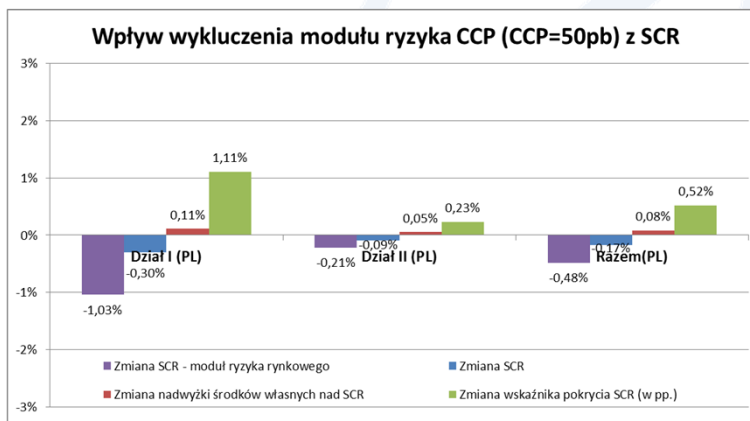
Wyniki badania LTGA Premia antycykliczna (CCP) (6/7)

- Wpływ CCP na wzrost wskaźnika pokrycia SCR w Polsce i Unii Europejskiej:

24

Wyniki badania LTGA Premia antycykliczna (CCP) (7/7)

25

Wyniki badania LTGA Ekstrapolacja (1/3) Polska

- Wpływ wyboru długości okresu zbieżności (10 lub 40 lat) ma niewielkie znaczenie dla rynku polskiego z uwagi na istotnie mniejszą durację zobowiązań (ok. 4 lata) w porównaniu do punktu startowego ekstrapolacji (LLP), który w badaniu LTGA dla PLN wynosił 10 lat.
- Efekt zmiany długości okresu zbieżności dla PLN był w roku 2011 odwrotny niż dla strefy euro, z powodu wyższej niż 4,2% (UFR) wartości stopy wolnej od ryzyka w LLP.
- **Wnioski (w opinii UKNF):**
 - ogólnie niewielkie znaczenie dla rynku krajowego,
 - ponieważ stopa spot dla ostatniego płynnego tenora (LLP) dla PLN znajdowała się powyżej poziomu UFR, krótszy okres zbieżności doprowadza do niższych stóp dyskontowych po przekroczeniu LLP powodując tym samym wzrost wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do wariantu wolniejszego tempa konwergencji.

26

Wyniki badania LTGA

Ekstrapolacja (2/3)

Unia Europejska

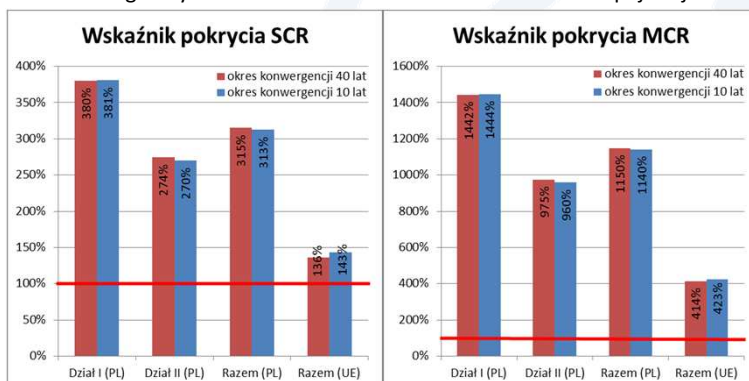
- Dla 11 z 14 walut europejskich stopa spot dla ostatniego płynnego tenora była poniżej poziomu UFR, ustanowionego dla wszystkich walut na poziomie 4,2%.
- **Wnioski (w opinii EIOPA):**
 - 40 letni okres zbieżności dla strefy euro,
 - okres zbieżności dla innych walut powinien odzwierciedlać lokalną specyfikę.

27

Wyniki badania LTGA

Ekstrapolacja (3/3)

- Wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego dla testowanych okresów zbieżności wg danych na koniec 2011r. dla Polski i dla Unii Europejskiej:

- Średnia dla UE policzona dla nieporównywalnej próby (źródło: raport EIOPA z badania LTGA pt. „Technical Findings on the Long-Term Guarantees Assessment”).

28

Wyniki badania LTGA

Klasyczna premia dopasowująca (CMA) (1/2)

Polska i Unia Europejska

- Żaden krajowy zakład ubezpieczeń nie zastosował w badaniu LTGA klasycznej premii dopasowującej.
- **Wnioski (w opinii UKNF i części ZU):**
 - efektywne narzędzie pakietu LTG pod względem zdolności do ograniczenia sztucznej zmienności bilansów,
 - zbyt restrykcyjne warunki stosowalności, które w opinii UKNF oraz niektórych ZU uniemożliwiły krajowym zakładom ubezpieczeń zastosowanie tego mechanizmu.
- **Wnioski (w opinii EIOPA):**
 - potencjalnie najbardziej efektywny mechanizm z pakietu LTG ograniczający sztuczną zmienność bilansów,
 - warunki stosowalności znacznie ograniczają liczbę zakładów mogących stosować CMA, rekomendacja możliwości uwzględnienia ryzyka śmiertelności.

29

Wyniki badania LTGA

Klasyczna premia dopasowująca (CMA) (2/2)

Unia Europejska

- Niektóre kraje w znacznym stopniu wykorzystały CMA i EMA:

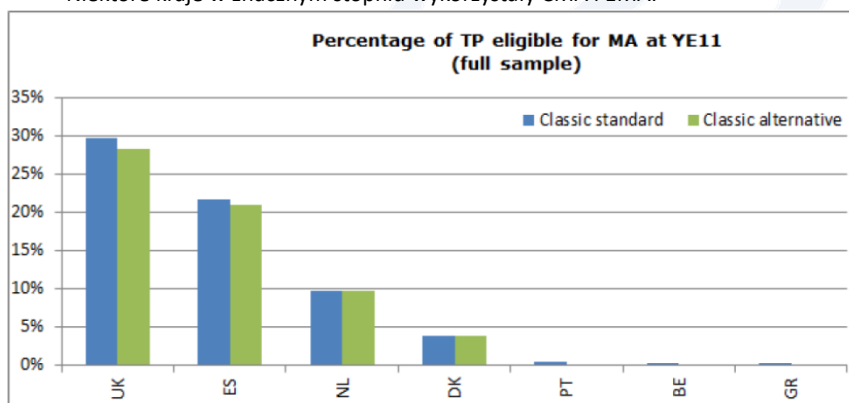

FIGURE 32: PERCENTAGE OF TECHNICAL PROVISIONS ELIGIBLE FOR MA AT YE11

- źródło: raport EIOPA z badania LTGA pt. „Technical Findings on the Long-Term Guarantees Assessment”.

30

Wyniki badania LTGA

Rozszerzona premia dopasowująca (EMA) (1/2)

Polska

- W zakresie rozszerzonej premii dopasowującej, tylko niewielka część zakładów, tj. ok. 12% próbki mierzonej wielkością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, dostarczyła wyniki.
- W konsekwencji premia dopasowująca została zastosowana zaledwie do ok. 4% RTU zakładów biorących udział w badaniu.
- Zastosowany tzw. współczynnik stosowalności (*application ratio*) wyniósł ok. 50%.
- **Wnioski (w opinii UKNF i części ZU):**
 - potencjalnie efektywny mechanizm z pakietu LTG ograniczający sztuczną zmienność bilansów,
 - warunki stosowalności znacznie ograniczają liczbę zakładów mogących stosować EMA,
 - złożoność metodyki zniechęcała do wykonania obliczeń.

31

Wyniki badania LTGA

Rozszerzona premia dopasowująca (EMA) (2/2)

Unia Europejska

- **Wnioski (w opinii EIOPA):**
 - zbyt skomplikowana metodyka, uniemożliwiająca prowadzenie efektywnego nadzoru,
 - EIOPA rekomenduje wykluczenie rozszerzonej premii dopasowującej z pakietu LTG.

32

Wyniki badania LTGA

Okresy przejściowe (1/2)

Polska

- Wyniki otrzymane od krajowych ZU dot. okresów przejściowych okazały się być niskiej jakości.
- Część uczestników badania zgłaszała problemy z uwzględnieniem średniej stopy technicznej oraz odzwierciedleniem przedmiotowego mechanizmu w swoich systemach aktuarialnych (np. warunku *paid-in*).
- Stopy techniczne krajowych zakładów ubezpieczeń stosowane do wyceny zobowiązań w systemie Wypłatność I są generalnie znacznie niższe niż stopy rynkowe używane w systemie Wypłatność II.
- **Wnioski (w opinii UKNF i części ZU):**
 - trudności z implementacją,
 - zastosowanie może mieć istotny wpływ na wartość RTU a w konsekwencji na środki własne oraz stopień pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

33

Wyniki badania LTGA

Okresy przejściowe (2/2)

Unia Europejska

- W większości krajów biorących udział w badaniu stopy techniczne stosowane do wyceny zobowiązań w systemie Wypłatność I są wyższe niż stopy rynkowe używane w systemie Wypłatność II, co prowadzi do zwiększenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz spadku stopnia pokrycia wymogu kapitałowego.
- **Wnioski (opinia EIOPA):**
 - proponowany okres 7 lat wydaje się niewystarczający dla niektórych krajów biorących udział w badaniu,
 - ważne z punktu widzenia płynnego przejścia z systemu Wypłatność I do systemu Wypłatność II,
 - EIOPA pragnie rozszerzyć/poprawić przedmiotowy mechanizm, aby był szerzej stosowany.

34

Wyniki badania LTGA

Wydłużenie okresu na realizację planu naprawczego

Polska

- Mechanizm ten nie był przedmiotem analizy części ilościowej badania LTGA na krajowym rynku ubezpieczeniowym. Wynikało to z zapisów specyfikacji badania, zgodnie z którą przeprowadzenie analizy wpływu zostało powierzone EIOPA.

Unia Europejska

- EIOPA rekomenduje zwiększenie maksymalnego okresu dodatkowego wydłużenia czasu na realizację planu naprawczego do 7 lat.

35

Wnioski z badania LTGA dla Polski

(wg UKNF)

- Proponowane mechanizmy pakietu LTG mające niwelować negatywne skutki wyceny rynkowej mają niewielki wpływ na poziom wskaźników pokrycia wymogu kapitałowego krajowego sektora ubezpieczeń.
- Korekta dopasowująca jest najskuteczniejszym elementem pakietu LTG niwelującym nadmierną zmienności bilansów będącą skutkiem wyceny rynkowej aktywów i zobowiązań.
- W następnych badaniach więcej wysiłku należy włożyć w prace nad poprawą jakości informacji/danych o przepływach pieniężnych z aktywów i zobowiązań.

36

Stanowisko UKNF

- Korekta dopasowująca jest postrzegana przez UKNF jako instrument stwarzający silne zachęty do ograniczania niedopasowania przepływów z aktywów i zobowiązań.
- Ponieważ opinia EIOPA, jak i Komisji Europejskiej na temat rozszerzonej korekty dopasowującej jest wysoce krytyczna, **w opinii UKNF uzasadnione jest dążenie do rozszerzenia zakresu stosowalności klasycznej premii dopasowującej (tj. zmiany warunków jej stosowalności) oraz do modyfikacji/uproszczenia metody jej obliczania** (w szczególności odejście od warunku *ring-fencing* oraz rozluźnienie wymogu w pełni opłaconej składki).

37

Aktualny stan negocjacji w UE

- **Informacja częściowa, oparta o wiedzę UKNF nt. bieżącego stanu negocjacji (niezakończonych), ostateczna wersja rozwiązań w UE może różnić się od przedstawianych na kolejnych slajdach.**
- Główne zmiany w pakiecie LTG dotyczą:
 - pojawienia się mechanizmu volatylity adjustment/balancer (VA) i usunięcia premii antycyklicznej (CCP),
 - modyfikacji klasycznej premii dopasowującej (CMA),
 - usunięcia rozszerzonej korekty dopasowującej (EMA),
 - okresów przejściowych dla stóp procentowych na potrzeby wyznaczania rezerw,
 - okresów przejściowych dla rezerw.
- Brak możliwości jednoczesnego stosowania VA i MA (do tych samych zobowiązań).

38

Volatility Adjustment (1/6)

- Koncepcja volatility adjustment (VA) została przedstawiona w raporcie EIOPA oraz wstępnie przyjęta (z poprawkami) przez Komisję Europejską i prezydencję, pojawiając się w propozycjach rozważanych w trilogu.
- VA cieszy się poparciem dużej liczby krajów.
- W opinii EIOPA, VA jest wolny od fundamentalnych wad CCP (pomniejszenie wpływu CCP na skutek zwiększenia kapitałowego wymogu wypłacalności – SCR (za sprawą modułu ryzyka CCP) oraz wprowadzenie dodatkowej zmienności bilansów, towarzyszącej uruchamianiu oraz wycofywaniu CCP).

39

Volatility Adjustment (2/6)

- Zdaniem EIOPA **zdolność VA do redukowania sztucznej zmienności wynika z:**
 - permanentnego jej stosowania (brak skutków uruchomienia bądź wycofania),
 - automatycznego stosowania korekty krajowej (w praktyce nie dotyczy PL przed wejściem do strefy euro),
 - braku wpływu na SCR (CCP powiększała wymóg kapitałowy),
 - korygowaniu wyłącznie środków własnych (w odróżnieniu od CCP, która korygowała rezerwy i SCR),
 - symetryczności stosowanego mechanizmu (silne preferencje ESRB).

40

Volatility Adjustment (3/6)

- Korekta bazowej stopy wolnej od ryzyka, zwana **premią VA** wyznaczana w oparciu o **dane dla całego rynku (strefy walutowej)** jako (formuła wg UKNF):

$$VA_{\text{premium}} = a (IRR_A - IRR_L)$$

gdzie:

a – stała należąca do przedziału $[0, 1]$,

IRR_A – średnia stopa rentowności aktywów dłużnych będących w posiadaniu **całego krajowego sektora ubezpieczeń**,

IRR_L – średnia stopa dyskontowa najlepszego oszacowania rezerw (*best estimate*) **całego krajowego sektora ubezpieczeń**.

41

Volatility Adjustment (4/6)

- **VA dla k -tego zakładu** wyznaczany jest zgodnie z poniższą formułą:

$$VA^k = \sum_{i=1}^{\infty} \frac{CFL_i^k}{(1 + r_i^b)^i} - \sum_{i=1}^{\infty} \frac{CFL_i^k}{(1 + r_i^b + VA_{\text{premium}})^i}$$

gdzie:

CFL_i^k – oczekiwany nominalny przepływ z tytułu zobowiązań ubezpieczeniowych w roku i -tym dla k -tego zakładu ubezpieczeń,

r_i^b – bazowa stopa wolna od ryzyka dla tenora i -letniego (spot),

VA_{premium} – wartość premii VA.

- VA w całości powiększa środki własne (Tier 1) (początkowo) vs. VA powiększa stopę do dyskontowania rezerw (późniejsze propozycje) – negocjacje trwają.
- Wpływ vs. brak wpływu VA na SCR – negocjacje trwają.
- Wysokość parametru a (*application ratio*) – negocjacje trwają.

42

Volatility Adjustment (5/6) – opinia UKNF

- Z przeprowadzonych przez UKNF analiz wynika, że działanie VA **może być** skuteczne (w sensie istotnego zmniejszenia zmienności środków własnych w czasie), pod warunkiem **łączniego** spełnienia następujących warunków:
 - 1) Wartość współczynnika jest bliska 1.
 - 2) Istnieje bardzo silna dodatnia zależność pomiędzy VA_{premium} liczoną dla całego rynku a jej odpowiednikiem wyznaczonym dla pojedynczego zakładu, tj. w przypadku, gdy istnieje duża **homogeniczność zakładów** na danym rynku.
 - 3) Istnieje silna dodatnia zależność pomiędzy zmianami średniej rentowności aktywów i zmianami średniej stopy wolnej od ryzyka.
- Warty podkreślenia jest fakt, iż **VA zwiększa zmienność środków własnych, gdy warunki (2–3) nie są spełnione**. Wtedy korzystniejsza, z punktu widzenia stabilizacji środków własnych, jest mniejsza wartość współczynnika.

43

Volatility Adjustment (6/6) – opinia UKNF

- Analiza danych historycznych z lat 2003–2013 oraz wyników badania LTGA w Polsce pozwala stwierdzić, że **warunki (2–3) nie są spełnione w przypadku polskich ZU**.
- Dodatkowo z przeprowadzonych analiz wynika, że w praktyce **jest mało prawdopodobne, by VA_{premium} było ujemne**. Oznacza to, że twierdzenie o symetrycznym działaniu VA jest nieuprawnione. W takim przypadku **efekt zastosowania VA polegałby na skokowym podwyższeniu środków własnych oraz prawdopodobnym zwiększeniu ich zmienności** (por. warunki 2–3).
- Należy oczekiwać, że skutki zastosowania VA będą dla większości krajów członkowskich bardziej widoczne niż dla krajowego sektora ubezpieczeń. Wynika to ze stosunkowo małej (ok. 4 lata) duracji portfela zobowiązań oraz braku złożonych opcji i gwarancji w produktach ubezpieczeniowych krajowego sektora ubezpieczeń.
- Brak możliwości jednoczesnego stosowania VA i MA wydaje się uzasadniony.

44

Premia dopasowująca

- Usunięcie rozszerzonej premii dopasowującej (EMA).
- Brak możliwości jednoczesnego stosowania VA i MA.
- Obowiązek publicznego ujawnienia wpływu MA.
- Modyfikacja warunków stosowalności klasycznej premii dopasowującej (CMA, dalej MA) – dłuższe dyskusje:
 - Uwzględnienie ryzyka śmiertelności,
 - Doprecyzowanie wymogu *ring-fencing* (sens ekonomiczny),
 - (*Modyfikacja wymogu w pełni opłaconej składki.*)

45

Przepisy przejściowe dla stopy procentowej

- Dotyczą zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia przed wejściem w życie dyrektywy Omnibus II, do których w obecnym systemie zastosowanie ma stopa techniczna.
- Idea: stopa do dyskontowania zobowiązań w systemie Wyłatalność II miałyby być wyznaczana jako średnia ważona stopy wolnej od ryzyka (z ew. uwzględnieniem VA_premium) oraz stopy technicznej w systemie Wyłatalność I w dniu wejścia w życie dyrektywy Omnibus II, przy czym waga właściwa dla stopy technicznej w pierwszym roku wynosiłaby 100% i malała liniowo do 0% w okresie kilku-kilkunastu lat.
- Możliwość zastosowania wymaga zgody organu nadzoru.
- Brak możliwości stosowania w przypadku korzystania z MA oraz przepisów przejściowych dla rezerw.
- Obowiązek publicznego ujawnienia wpływu.

46

Przepisy przejściowe dla rezerw

- Dotyczą rezerw z tytułu umów ubezpieczenia zawartych przed wejściem w życie dyrektywy Omnibus II, które wyznaczone są według obecnych zasad.
- Idea: wartość rezerw (BE) była by wyznaczana jako średnia ważona rezerw wg metodyki systemu Wyłatalność II (bez uwzględnienia okresów przejściowych, z ew. uwzględnieniem VA_premium) oraz wartości rezerw w systemie Wyłatalność I w dniu wejścia w życie dyrektywy Omnibus II, przy czym waga właściwa dla rezerw w systemie Wyłatalność I w pierwszym roku wynosiłaby 100% i malała liniowo do 0% w okresie kilku-kilkunastu lat.
- Możliwość zastosowania oddzielnie dla homogenicznych grup ryzyka.
- Możliwość zastosowania przepisu przejściowego wymaga zgody organu nadzoru.
- Brak możliwości stosowania w przypadku korzystania z przepisów przejściowych dla stopy procentowej.
- Obowiązek publicznego ujawnienia wpływu.

47

Dziękujemy za uwagę!

48